

Децентралізація влади – нові можливості народного самоврядування

Учасники «круглого столу», який відбувся в редакції газети «Голос України», обговорили нові можливості народного самоврядування у випадку децентралізації влади в Україні. У дискусії прийняли участь Барабаш Юрій Григорович – доктор юридичних наук, професор, проректор Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого; Копиленко Олександр Любимович – доктор юридичних наук, професор, директор Інституту законодавства Верховної Ради України; Удовиченко Володимир Петрович – доктор економічних наук, професор, міський голова Славутича; Селіванов Анатолій Олександрович – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, постійний автор газети «Голос України», який, до речі, ініціював проведення саме такого «круглого столу».

Якщо говорити про децентралізацію влади, то мова йде про ліквідацію обласних та районних державних адміністрацій, запровадження посад представників президента України у виконавчих комітетах місцевих рад, яким будуть делеговані повноваження основних функцій державної влади на місцях. Передбачається залишити на місцях значну частину податків, які

збираються в регіонах. Йдеться про розширення повноважень місцевих громад у питаннях історичної пам'яті, культурних традицій та мовної політики. Отже, чому взагалі постала проблема децентралізації? Яким чином держава має гарантувати участь населення в управлінні справами регіону, міста, селища, села? Саме ці питання й були розглянуті в ході «круглого столу».

Децентралізація влади – вимога народу. О. Копиленко додав, що це не лише вимога народу, це – наша традиція. І оскільки в преамбулі нашої Конституції сказано, що ми спираємося на тисячолітню традицію нашого державотворення, то варто про це згадувати не тільки під час знаменних дат, а і в конкретному реальному житті. Оскільки є, як писав Іван Франко, тисяча місцевих справ, які непотрібно виносити на загальнодержавний рівень, а все це може вирішувати місцева громада. У ході дискусії Володимир Удовиченко зазначив, що термін «децентралізація» обов'язково повинен бути зафіксований як принцип усього адміністративно-територіального устрою і побудови державної влади. Це необхідно зробити для того, щоб далі ніколи не було повернення до централізованих, авторитарних моделей. І сьогодні дуже важливо зрозуміти, що не самоврядування головне, а управління, регіональне управління. І це управління відноситься до спільної власності. І якщо ми не проведемо адміністративно-територіальну реформу, від децентралізації ми не будемо мати ніякої ефективності. В Конституції, на погляд мера, потрібно закріпити, крім терміну децентралізації, ще й принцип субсидіарності, а це вже принцип Європейської хартії місцевого самоврядування. Показуючи те, що самоврядування – це самоорганізовані системи, природні системи, вони найбільш стійкі. Розпочати поступовий процес децентралізації треба зі створення саме такої самоорганізованої влади, закріпивши в Конституції теорію, практику і принцип децентралізації. Тому зміни до Конституції – це тільки початок. А далі – величезна робота законотворців, практиків, організація адаптації.